

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 3. Quæ incommoda oriantur ex Prælatorum absentia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

474 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
oraculo monitus aspexit, urbem sibi creditam, a-
grumque adiacentem circumlustrare, & perscruta-
ri voluit, quod erat postremum pastoralis officij, in
eo ditionis suæ lustro, quæfuit sedulus anima-
rum pastor, num qui adhuc extra Christi ouile: vt
que cognouit ex innumera propè multitudine, se-
ptemdecim dumtaxat recenserit, qui antiquis erro-
ribus adhærescerent: tum ingenti & doloris, & læ-
titia sensu adiecit hæc verba. *Acerbum etiam hoc sibi
videri, deesse aliquid eorum plenitudini qui seruan-
tur, Verumtamen magna gratiarum actione dignam
rem esse, quot totidem simulacrorum cultores relin-
queret ei, qui successurus esset in Ecclesia, quot ipse
Christianos accepisset. Tantum potuit in vrbe idolis
addicta, erroribus omnibus patenti, & obuia, vel v-
nus oculus Pastoris, adeò verum illud: vt oculus Do-
mini saginat equum, ita pes Domini impinguat agrum.*

*D. Greg.
Nys. in
eius vi-
ta.*

§. 3.

*Quæ incommoda oriantur ex Prælatorum
absentia?*

EXperientia rerum magistra, optimaque veri-
tatis interpres, omni propè sæculo exhibuit
grauissima incommoda, morum, ac fidei inclina-
tionem, populorum strages ex vna Pastorum ab-
sentia prouenisse: ab antiquitate exempla repeta-
mus, benè sapit, qui ab illa edoctus sapit.

A populo sibi commisso ad quadraginta tantum dies abfuerat Moses; & hoc quidem non vt proprijs commodis, ac voluptati seruiret, non vt ambitioni, Regumque oculis, & auribus, sed vt Deo suo intenderet, & solus cum solo in monte loqueretur, Israëlisque negotium ageret: ac ne sine custode grex relictus esse videretur, sibi in pastoralis cura supparem Aaronem ei dederat: neque tamen ab hoc benè illi esse licuit: ad idola præceptis abijt populus, vituloque aureo genua submisit, non submissurus si Moyses seuerus morum censor ac magister adfuisset. Quod Israël, hoc ferè posteris sæculis Sauli.

Ab hoc discesserat Propheta Samuel & septem 1. Reg. c. 13. v. 8. dumtaxat diebus abfuerat: potuit ea mora temporis exigua videri, at non exiguum inde secutum est malum: populus enim à Saule, & Saul à Deo suo discessit, atque defecit, ille quidem turpi fuga dilapsus, hic autem infami, impioque sacrilegio ab auctore suo mirum quantum alienus. Ecce quid in imperita multitudine, quid in Regis animo patiatur vel vna Pastoris absentia, quam deinde & amplissimi regni iactura, & miseranda populi calamitas excepit. Sed antiqua, inquires sunt ista, & cum veteri lege iam exoleta: demus ea, quæ noua lex tulit, & quæ recentioris sunt memoriæ: fidem illa maiorem, & auctoritatem inuenient.

A primo Religionis nostræ limine gradum faciam : egressus erat Seruator optimus cum discipulis in montem Oliuarum, & ne quid ab oculo magistri paululum auulsis deesset : eos optimis consilijs munierat : *orate*, inquebat, *ne intretis in tentationem*. Ecce malum imminens, ecce & mali remedium : interim *auulsus ipse est ab eis quantum iactus est lapidis*, quid deinde ? vacat orationi, sibi que, ac Patri æterno magister intendit totus : discipuli verò præceptorum immemores, alto sopiuntur somno, audiunt que illud : *non potuistis una hora vigilare mecum ?* potuerunt enim vero, imò & re ipsa vigilarunt, quamdiu in oculis magister fuit, at ubi ab illis seiunctus, obdormierunt, crederes simul & ab oculis, & ab animis suorum discessisse.

Zuc. 22.
v. 40. 41.

Math.
26. v. 40.

Hic te ipsum appello, te volo quisquis es animarum Pastor : mentem aduerte, & qui sis ipse, qui discipuli tui perpende : non es Seruator alter, non es Christus, etsi sis vnctus Domini, non habes sub ferula Petros, Ioannes, Iacobos, alios que Ecclesie primipilos, Apostolos omnes, & cœli lumina : es vilis homuncio, è tenui luto, & argilla male compactus ; es multis bonis, & virtutibus vacuus : & discipulos habes infinitis nominibus Apostolis inferiores, & tamen ab eis non inuitus auelleris, sed sponte etiam abis, ac propè fugis, non exiguo loci interuallo dissitus, sed quando que totis prouincijs

ac

ac regnis, & interfuso aquarum elemento: & illos in tuto esse credis, nec à lethali somno interim sopiendos? ab illis abesse soles, non vna hora, non vno die, non fortassis vna, alterave Luna, quod nimium foret; sed annis integris, & discipulis benè credis esse cautum?

A grege tibi concredito te reuocat, non studium orationis, non cœli nutus, non negotia æternitatis, non vite, mortisque impendentis necessitas: sed voluptas tua, ac pruriens libido: fortè vt in aula degas, malus honoris auceps, ac gloriæ venator, fortè vt exteras regiones, regnaque lustres curiosus peregrinus, & nouorum indagator. De te & eiusdem farine Pastoribus questus olim Zacharias; mœstum, & formidandum illud inscripsit.

O Pastor, & idolum. Hebraicè *hoi*, id est, *væ*, c. ii. v. quod tibi Deo Iudice, vindice cœlo, interprete Propheta intentatur; *væ*, inquam tibi, qui non es Pastor, sed idolum inane, & larua pastoralis: etsi enim sacratiore manu aureum gestes pedum, auream coronam & mitram in caput efferas, ac byssinum poderem corpori adaptes, aliaque seu corporis, seu dignitatis insignia circumferas: ab illis tamen non es Pastor, sed idolum Pastoris: quia non is es animo, qui corpore, nihil enim in mente habes sapientiæ, nihil curæ, nihil industriæ Pastoralis. Te ipsum certe, tuique similes, qui à suo grege longius.

478 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
gius recedunt, & in alienas ab officio suo curas
auolant, composuit sapiens cum auicula leuiore,
quæ nidulo suo euolat.

PROV. 27.
v. 8.

Sicut auis, inquit, *transmigrans de nido suo*, sic
uir, id est Prælati interprete Lyrano, *qui dereli-*
quit locum suum. Suam dico diocesium, in eadem
ille incurrit incommoda, in quæ auicula è nidulo
transmigrans. Quamdiu hæc eo sese continuit, la-
tuitque, tuta fuit ab aucupe, & à laqueis secura,
at ubi sese libero dedit aëri, ubi in saltus, & nemora
excessit, ubi tremulo arbusculæ ramo insedit: tum
& in laqueos pedem immisit incauta, & in latentes
aucupis insidias incurrit. Neque sibi tantum malum
hoc creauit, sed & nidulo suo, pullisque perniciem
attulit: ille enim dissipatus est, & hi in prædam ve-
nere: vel enim adhuc in ouis erant, iisque seu na-
tuo carcere claudebantur, vel exclusi, & emissi
quidem, sed adhuc implumes: si in ouis, cum absens
mater non incumberet, ea non foueret, atque ani-
maret, frigido aëre perflata euanuere priusquam in
foetus coalescere possent: quod si disruptis ouis ef-
fractoque ergastulo liberi quidem pulli, sed implu-
mes, & rudes, necessum est ut aut fame conta-
bescant, aut serpentinis morsibus exponantur.

Si à simili mihi ducendum est argumentum,
idem planè & Episcopis, & subditis vsu venit. Vbi
illi à sua Diocesi, ceu nidulo amoris, ac paternæ
caritatis

caritatis abeunt: primum in plurimos Dæmonum laqueos sese inducunt: tum oues suas, ceu spiritales pullos adhuc à pietate, à religione, à virtute informes destituunt; aut si quid ab eis iam hauserint roboris, si quid animi, at hic diu sustineri non potest; quia deest Pastor, qui opportuna suis temporibus alimenta sufficiat, qui Dei verbo, ceu cœlesticibo famem pellat, qui morbos animæ, id est vitia, curet, & euacuet, qui enatas difficultates, ac lites componat, qui scrupulos eruat, qui insurgentia pericula à suorum ceruicibus auertat, atque amoueat. Quæ omnia vbi defecerint, necessum est, vt totum gregem occupet, ac perdat ingens & immanis calamitas.

Quæ cum ita se habeant, videant Præsules & secum ipsi discutiant qui hætenus fuerint, & qui ex officij sui ratione esse debeant; credantque sibi scriptum illud præceptum, quod olim Deus Aaroni, ac Pontificibus antiquæ legis imposuit: *Excubate in custodia sanctuarij, & in ministerio altaris, ne oriatur indignatio super filios Israël.* *Excubate,* inquit, Pastor enim est gregis oculus, vt scitè dixerit D. Athanasius in Epistola ad Episcopum Cretensem. *Perinde esse videtur gregem abesse à Pastore,* *vt cæcum duce carere.* *Ep. 1.* Vt enim hic incerto, dubioque gradu nutat, & in foueam, obiectumque præcipitium cadit: ita animas sine Præsule cæco impete,

480 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
te, cæcoque pede in ruinam suam, & chaos æter-
num procurrare est necesse.

§. 4.

*Examinatur ea excusatio, Pastores, & Episcopos
per Vicarios regere, & gregem
suum pascere.*

Hanc plerique Episcoporum absentia suæ ra-
tionem reddunt, hoc pallio se tegunt, hac
veritatem larua celant, & sibi, alijsque illudunt im-
probè, dum inquirunt, ad manum esse Vicarios, qui
ouium, & gregis curam gerant, qui eas pascant im-
pensius: benè habet, opto, imò & illud tibi conce-
do non deesse Vicarios, qui id muneris sedulo exe-
quantur, an ideo te isto liberum onere credis? an
commisissis animabus benè cautum?

Vicario malè creditur: quod vni tibi concredi-
tum esse cælum voluit: etsi veniat ille in partem
oneris, at eo tamen vacuus non ibis.

Vicarius plerumque mercenarius est: tu solus
Pastor: ille sui, tu gregis curam agis: *Vicarius, in-
quit Hugo Cardinalis, pecuniam extorquet à popu-
lo sibi commissio, de salute animarum parum curat.*

Vicario ad alia, quæ tui officij, quæ infulæ, &
pedi Pastoralis non sunt, rite vti potes: si mouen-
dæ lites, si difficultates enodandæ, si Mars in cam-
pum euocandus, si explicandæ acies, si rei dome-
sticæ,